

СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ ТА ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТАМ-ІНОЗЕМЦЯМ

Гольденберг Ю.М., Петров Є.Є., Потяженко В.М.

Українська медична стоматологічна академія

Збільшення та розширення контингенту студентів завжди було першорядним завданням будь-якого вузу, у тому числі й Української медичної стоматологічної академії. Вагомою часткою студентського колективу є іноземні студенти, які для отримання вищої медичної освіти вибрали саме наш навчальний заклад. Виправдати довіру іноземного абітурієнта до академії - основна задача професорсько-викладацького складу на протязі всього терміну навчання студента-іноземця.

Навчання іноземних студентів, без сумніву, має цілий ряд особливостей, обумовлених кінцевою метою навчання, умовами отримання освіти та проживання у новому незвичайному етнокультурному соціумі, періодом адаптації, взаємовідносинами викладач-студент. Відомо, що зміст освіти існує лише у тісному взаємозв'язку з мотиваційно-цільовими установками осіб, що навчаються, які обумовлені завданнями формування комунікативно-мовленевої компетенції у різних сферах спілкування і перш за все у навчально-науковій. Але не слід забувати, що процес навчання проходить у визначених часових рамках і безпосередньо залежить від стартового різня підготовки контингенту, індивідуальних особливостей та багатьох інших факторів. Отже, необхідні гнучкі методики структурування навчального матеріалу, нові моделі навчання, які б враховували всі вказані чинники, відкриваючи можливості для ефективної роботи, в тому числі зі слабкими студентами та з тими, хто з будь-яких причин пізніше приступив до занять.

Потрапляючи в україномовне середовище, студенти відчують проблеми не тільки мовного, а й психологічного характеру, і якщо мовні проблеми можна з основному вирішити в процесі довузівської підготовки, то з психологічними проблемами іноземці стикаються протягом майже всього періоду опанування медичної спеціальності.

Тестування підготовленості студентів до навчального процесу показало, що близько 25% з них відчують значні труднощі в опануванні мовою, хоча саме від успішності в оволодінні нею істотно залежить рівень вивчення загальноосвітніх та спеціальних дисциплін. За результатами вхідного тестування, що проводиться на початку навчання студента-іноземця та, узагальнивши результати тестування, оцінити рівень знань групи в цілому і спрямувати зусилля на індивідуалізацію навчання, яка базується на індивідуальних емоційно-вольових якостях студента, його активності, старанності, цілеспрямованості.

Як показали наші спостереження, більше половини студентів мають недостатній рівень саморегуляції поведінки, низький рівень самоконтролю та наполегливості. Деякі студенти відчують ускладнення в налагодженні

міжособистісних стосунків, слабо виявляють товариську. Робота куратора групи має бути спрямована на подолання труднощів, що виникають під час навчання іноземного студента та в позаурочний час. Правильне поєднання різних чинників адаптації допомагає вибрати найбільш оптимальний комплекс заходів сприяння включенню студента-іноземця у навчальний процес і досягнення кінцевої мети з найменшими ускладненнями.

Враховуючи той факт, що на кафедрі пропедевтики внутрішніх хвороб навчаються студенти II та III курсу, викладачі беруть також участь у організації та керівництві виробничою практикою по загальному догляду за хворими (II курс) та медсестринською практикою (III курс).

Мета та завдання практики студентів II курсу: знайомство з роботою молодшого медичного персоналу лікувального закладу, закріплення та набуття практичних навичок по догляду за хворими.

Мета та завдання практики студентів III курсу: оволодіти комплексом знань та навичок, необхідних для роботи середнього медичного персоналу.

Мета та завдання практики є універсальними для вітчизняних студентів та студентів-іноземців. Разом з тим для кращого розуміння останніми конкретних завдань та шляхів їх реалізації кафедрою використовуються деякі особливості підходу. Зокрема студенти-іноземці забезпечені методичними рекомендаціями англійською мовою (враховуючи походження переважної їх більшості з “англомовних” країн). Останні створені на основі затверджених раніше ЦМК МОЗ України методичних рекомендацій. Видання методичних рекомендацій англійською мовою, на нашу думку, полегшує сам механізм проведення виробничої практики та оформлення відповідної документації. Особливо це стосується студентів-іноземців, що проходять практику на Батьківщині.

Студенти, які проходять практику на базах кафедри, забезпечені необхідними таблицями та фантомами.

Взагалі, виробнича практика проходить в літній час після складання іспитів. Тривалість робочого дня - 7 годин 12 хвилин (при 5-денному тижні). Крім того, під час проходження “терапевтичних циклів” практики студенти беруть участь у 12-годинному чергуванні.

На клінічних базах, де студенти перебувають під час практики, встановлюється чіткий розклад чергувань, узгоджений з органами практичної охорони здоров'я, з доведенням до відома керівників установ. Контроль за роботою і обсягом виконання практики здійснює викладач. З метою оволодіння основними практичними навичками спеціальним наказом по лікарні виділяється безпосередній керівник практики, який відповідає за якість і обсяг роботи під час проходження практики. З метою забезпечення достатнього обсягу роботи та максимальної індивідуалізації (що завжди схвально сприймається студентами-іноземцями) створюються групи по 2-3 студенти. Асистентом-керівником складається окремий графік роботи студентів у приймальному відділенні, процедурному кабінеті і відділеннях.

Керівник практики переглядає щоденники студентів, звіт та на основі цих документів складає відгук. Зідгук разом з оцінкою за практику за-свідчується керівником практики від лікарні.

Диференційований залік складається студентами в останній день виробничої практики і приймається комісією, до складу якої входять керівники практики від вищої школи і керівник (загальний і безпосередній) від бази практики.

Студенти-іноземці, що проходять практику на Батьківщині в обумовлені дні (зазвичай в кінці серпня) здають щоденники, які завізовані загальним та безпосередніми керівниками від установи, на перевірку відповідальному асистенту та за відсутності принципівих зауважень теж здають диференційований залік.

Критерієм якості проходження практики є рівень засвоєння практичних навичок, вмінь, знань, передбачених програмою з виробничої практики.

Загальна оцінка за підписом викладача - керівника практики заноситься до залікової книжки студента і заліково-екзаменаційної відомості (протоколу).

Викладач у кінці проходження практики здає у відділ виробничої практики звіт.

На кафедральних засіданнях систематично заслуховуються звіти керівників виробничої практики і формуються завдання на наступну виробничу практику.

Таким чином, підготовка іноземних студентів на кафедрі пропедевтики внутрішніх хвороб має свої особливості, обумовлені як мовним та психологічним бар'єром, так і високими вимогами до якості навчання майбутнього фахівця, індивідуалізація навчання студента-іноземця неформальне спілкування з викладачем є запорукою високого рівня знань та практичних умінь майбутнього лікаря-спеціаліста.